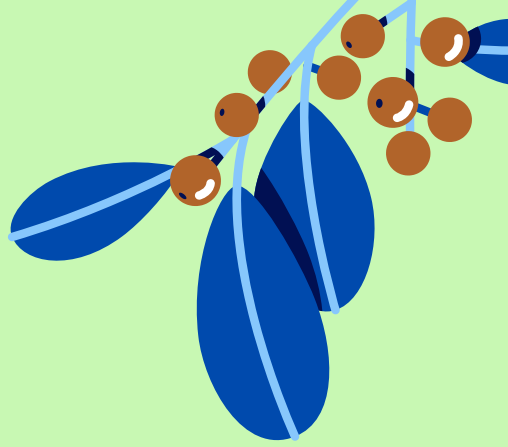
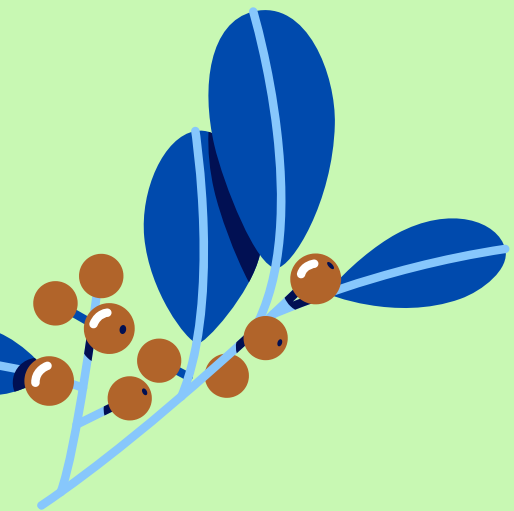

TUNNETAITOJEN HARJOITTELUA TAIDEKASVATUKSEN KEINAIN ALLE 4-VUOTIAILLE

Maria Kokkonen

Tunnetaitojen harjoittelua taidekasvatuksen keinoin

Harjoitusten tavoitteet: Lasten tunnetaitojen kehittäminen taidekasvatuksen keinoin. Vahvistaa lapsen kykyä tunnistaa ja sanoittaa tunteita. Antaa keinoja aikuiselle lapsen yksilöllisten tunnetaitojen tukemiseen ja kehittämiseen.

Harjoitteiden ikäsuositus: 1- 4 vuotta, jos mahdollista harjoitteet olisi hyvä toteuttaa pienryhmissä 2-4 lasta, jotta keskustelulle jää aikaa.

Harjoitteet:

- **Metsän Outo Vieras Kirja**
- **Molli ja Kumma Kirja**
- **Tunnetaito Runopussi**
- **Tunnetaito Runokortit**
- **Omakehu Maalaus**

Mitä Kuuluu Tunnetaitoihin?

- Tunteen tunnistaminen
- Tunnesanojen osaaminen
- Tunteen ilmaiseminen
- Tunteen Voimakkuuden säateleminen
- Tunteen takana olevan tarpeen ymmärtäminen
- Tilanteen ratkaiseminen niin että tarve tyydyttyy

Metsän Outo Vieras Harjoite

Harjoituksen tavoite: Erilaisuuden herättämistä tunteista keskusteleminen ja pohtiminen, pitääkö erilaisuutta pelätä

Tarvikkeet: Ulla Lehtosen, *Metsän Outo Vieras* kirja, Lasten Keskus Oy 2014, tai joku muu erilaisuutta käsittelevä teos. Kyniä ja paperia

Työtapa: Tarinan kerronta, Kuvataide

Aikuinen lukee lapsille Ulla Lehtosen kirja *Metsän outo vieras* kirjan, joka käsittelee erilaisuutta ja sen synnyttämää pelkoa. Kirjaa luettaessa voidaan miettiä millaisissa tilanteissa itse kukin on kohdannut erilaisia ihmisiä. Aikuinen voi kysyä lapsilta mitä he ovat ajatelleet niistä tilanteista, onko pelottanut ja onko oikeasti kannattanut pelätä? Aikuinen voi kertoa lapsille että jos lasta pelottaa hän voi aina turvautua tuttuun henkilöön. Lopuksi lapset voivat piirtää oman metsänsä ja oudon vieraan sinne.

Lisäksi: Tämän harjoitteen voi tehdä lapsille heidän oman ikätasonsa mukaan. Pienemmille voi lukea kirjan ja lopuksi he voivat värittää siilin. Samaan aikaan aikuinen voi kerrata kirjan tapahtumia lapsille ja sanoittaa kirjassa olevia tunteita.

***Metsän Outo Vieras* harjoite tehtiin 3 vuotiaille.**

Molli ja Kumma Harjoite

Harjoituksen tavoite: Kaveri taidot

Tarvikkeet: Katri Kirkkopellon *Molli ja Kumma* kirja tai joku muu ystävyyttä käsittelevä teos. Kyniä ja paperia

Työtapo: Tarinan kerronta, Kuvataide

Aikuinen lukee lapsille Katri Kirkkopellon *Molli ja Kumma* kirjan, joka käsittelee ystävyyttä, erilaisuutta ja mustasukkaisuutta. Kirjaa luettaessa voidaan miettiä millainen on hyvä ystävä ja onko itse kokenut yksinäisyyttä tai mustasukkaisuutta. Aikuinen voi selittää lapsille mustasukkaisuuden käsitteen ja samalla lapset voivat piirtää ystävyyspuun. Aikuinen voi kerätä lasten keskustelusta lauseita ja laittaa niitä esille piirustusten kanssa.

Huomio! Tehtävän voi tehdä ikätason mukaisesti ja pienten lasten kanssa (1-2v) voi lukea vain tarinan ja piirtää ystävyyspuun.

Mitä mustasukkaisuus on?

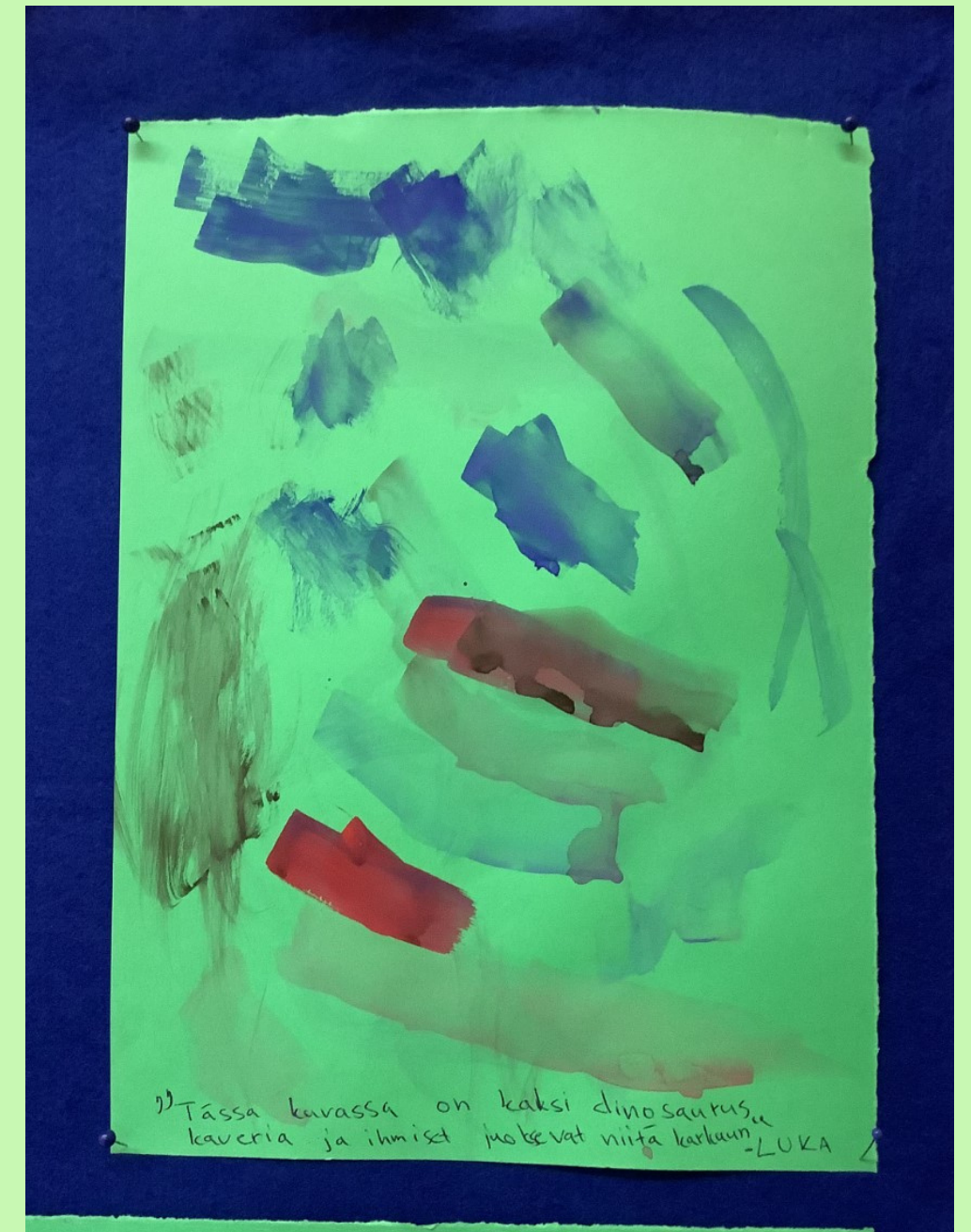
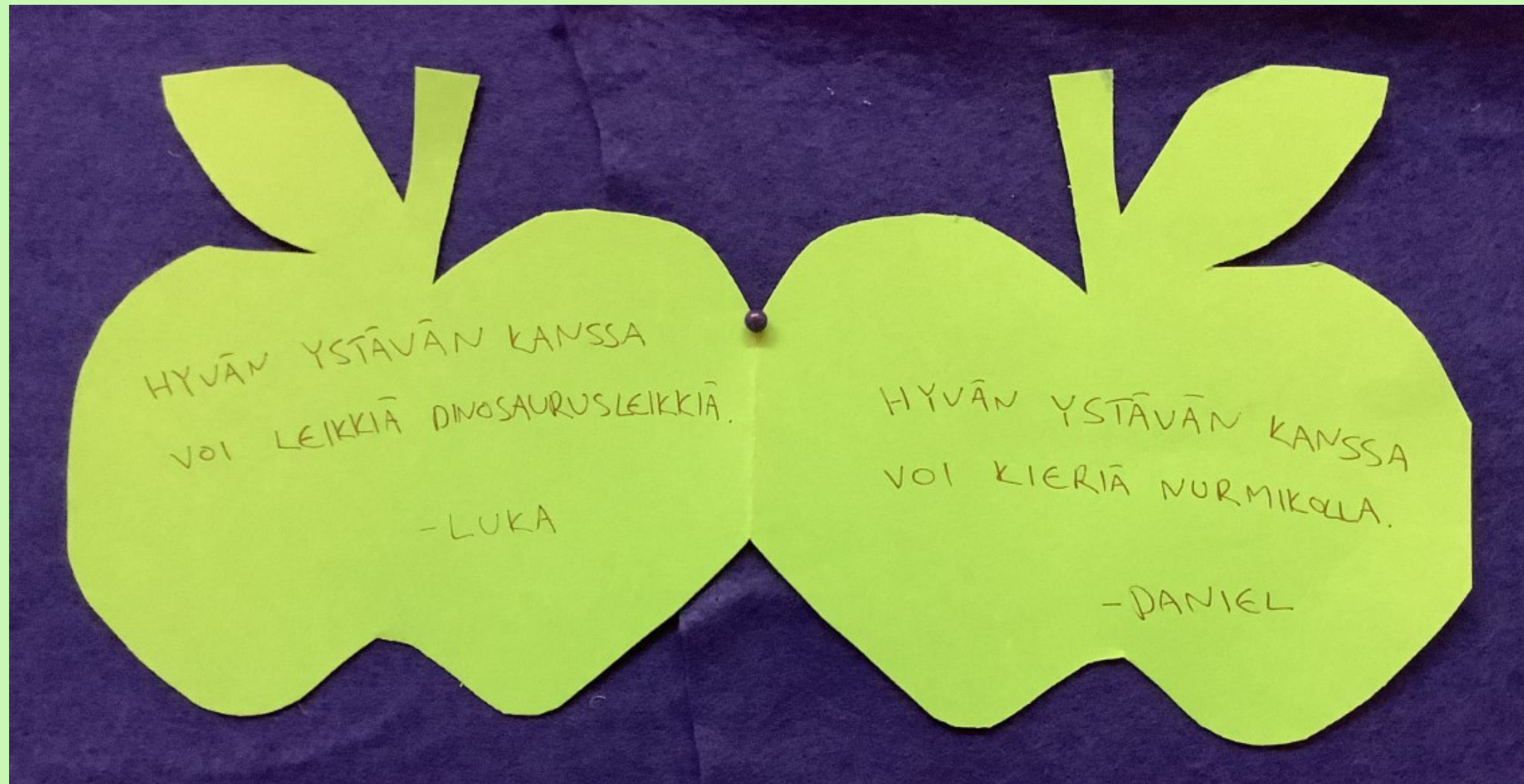
Mustasukkaisuus on normaali tunne ja hyvin yleinen. Se herää, kun ihminen kokee hänelle tärkeän ihmissuhteen olevan uhattuna. Joskus mustasukkaisuutta koetaan todellisen uhan edessä, joskus taas uhka suhteelle voi olla kuviteltu.

Miksi Pikku Sisu koki mustasukkaisuuden tunteita?

Molli ja Kumma harjoite tehtiin 3 vuotiaille.

Molli ja Kumma harjoite tehtiin 3 vuotiaille.

Tunnetaito Runopussi Harjoite

Harjoituksen tavoite: Vahvistaa lapsen kykyä tunnistaa ja nimetä tunteita

Tarvikkeet: Runopussi

Työtapana: Tarinan kerronta, Draama

Runopussissa on tannerunoja, joihin on liitetty pehmolelu. Jokainen lapsi saa ottaa pussista yhden pehmolelun. Aikuinen lukee runon, joka on yhdistetty pehmoleluun.

Runon jälkeen mietitään mitä tunteita runo herätti. Aikuisella on eri tunnetiloista kuvakortit ja lapset voivat näyttää niistä mikä tunnetila on runossa heidän mielestään kyseessä. Runot voivat myös herättää erilaisia tunnetiloja lapsissa ja niistä voi keskustella vanhempien kanssa.

Tunnetaito Runopussi Harjoite tehtiin 3 vuotiaille.

Tässä Tunnetaito Runopussi esimerkkejä korteista.
Tulostettavat kortit ja ohjeet saat tämän prf. linkin alla olevasta linkistä.

Kiukkuinen Kuningas

Kuningasta kiukuttaa ja se
polkee kiukku jalkaa,
On kaikki ihan väärin päin ja
kiukutteluun ryhdyn näin;
ensiksi suun laitan mutrulle ja
kädet puuskaan rinnalle,
sitten tömistelen jalkoja ja
koristelen kurkkua.

Hetken kun kiukuttaa alkaa
olo kohta helpottaa, kun syvää
hengitän ja etsin rauhaisen
paikan.
Löydän taas hyvänolon taian.

Apinan Räkätys

Apina on onnellinen,
se räkättää ja päpättää,
tanssahtelee lattialla,
ja hypähtelee lehmuksen alla.

Mikä on moisen räkätyksen syy?
Tuliko kylään siili tai mato,
vai löytyikö taskusta karkkilaku?

Vai onko joku kertonut hassun
jutun tai päästänyt ilmoille
rakettipusun.
Avaa ovi ja kurkkaa,
räkätyksen syy,
kuka tietää voit päästä
pusumittelyyn!

Tunnetaito Kortit

Vahvistaa lapsen kykyä tunnistaa ja nimetä tunteita

Tarvikkeet: Tunnetaito Korttirasia

Työtapa: Tarinan kerronta, Draama

Rasiassa on tunneruno kortteja. Vuorotellen lapset saavat ottaa rasiasta yhden kortin.

Aikuinen lukee runon, jonka jälkeen pohditaan mistä tunteesta runossa puhuttiin.

Aikuisen opastamana lapset voivat kokeilla kyseistä tunnetta omilla kasvoillaan ja pohtia mikä saisi heidät tuntemaan kyseistä tunnetta.

Tehtävän aikana aikuinen voi kertoa että tunteet vaihtelevat eri tilanteissa. Jokaisella on omat tunteensa. Ihmiset voivat tuntea samassa tilanteessa hyvin eritavalla. Tunteita on monenlaisia. Jotkut tuntuvat hyviltä toiset tuntuvat huonoilta. Kaikilla tunteilla on syynsä ja kaikki ovat sallittuja

Tunnetaito Korti Harjoite tehtiin 3- 4 vuotiaille.

**Tunnetaito korttien kuvat ovat tulostettu www.tukiliitto.fi sivuilta.
Runot saat tämän pdf. linkin alla olevasta linkistä.**

Yhdenvertaiset Lapset - Hanke
HUOM! Materiaali on tarkoitettu vain
varhaiskasvatuksen opetuskäyttöön.

Tehnyt; Maria Kokkonen

Tunneloru Kortit

**Harjoituksen tavoite: Vahvistaa lapsen kykyä
tunnistaa ja nimetä tunteita
Tarvikkeet: Tunneloru kortit
Työtapa: Draama**

**Rasiassa on tunneruno kortteja. Vuorotellen
lapset saavat ottaa rasiasta yhden kortin.
Aikuinen lukee runon, jonka jälkeen pohditaan
mistä tunteesta runossa puhuttiin. Aikuisen
opastamana lapset voivat kokeilla kyseistä
tunnetta omilla kasvoillaan ja pohtia mikä saisi
heidät tuntemaan kyseistä tunnetta.**

**Tehtävän aikana aikuinen voi kertoa että
tunteet vaihtelevat eri tilanteissa. Jokaisella on
omat tunteensa. Ihmiset voivat tuntea samassa
tilanteessa hyvin eritavalla. Tunteita on
monenlaisia. Jotkut tuntuvat hyviltä toiset
tuntuvat huonoilta. Kaikilla tunteilla on syynsä ja
kaikki ovat sallittuja**

Omakuva Harjoite

Harjoituksen tavoite: Tukea lapsen positiivisia tunteita ja itseilmaisua

Tarvikkeet: A3 Paperia, kyniä, maalia ja pensseleitä

Työtapa: Kuvataide

Aluksi laitetaan A3 paperi lattialle. Lapsi saa mennä makaamaan A3 paperin päälle ja aikuinen tai toinen lapsi piirtää maassa makaavan lapsen ääriviivat paperille. Samalla aikuinen voi keskustella lasten kanssa missä kehon osassa ilo tuntuu ja lapsi jonka ääriviivat on piirretty paperille voi osoittaa paperilta missä kehon osassa hänen mielestään ilo tuntuu ja piirtää siihen pienen sydämen kuvan. Kun kaikki ovat saaneet piirtää omat ääriviivansa omalle paperille lapset voivat maalata paperiin itsensä ääriviivoja apuna käyttäen. Aikuinen voi samalla kirjoittaa jokaiselle lapselle puhekuplan jossa hän kertoo mikä tekee lapsen iloiseksi.

Esimerkki kuvia Omakuva harjoitteesta tehtiin 3 vuotiaille.

Esimerkki kuvia Mikä tekee minut iloiseksi harjoitteesta

